

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.III.20.669/2016/11.szám

**A tanács tagjai:** . Havasi Péter a tanács elnöke

. Döme Attila előadó bíró

. Zumbók Péter bíró

**A felperes:** felperes

**A felperes képviselője:**

. Donauer Márk Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Donauer Márk ügyvéd)

**Az I. rendű alperes:**

I.rendű alperes

**Az I. rendű alperes képviselője:**

jogtanácsos

**A II. rendű alperes:**

II.rendű alperes

**A II. rendű alperes képviselője:**

. Joó Éva ügyvéd

**Az I. rendű alperes beavatkozója:**

Alperesi beavatkozó

**Az I. rendű alperes beavatkozójának képviselője:**

László Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. László György ügyvéd)

**A per tárgya:** kártérítés

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Ítéltőtábla Pf.I.20.531/2015/5.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Egri Törvényszék 12.P.20.182/2014/57.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint, míg a beavatkozónak 31.750 (harmincegyezer-hétszázötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **Indokolás**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A magasvérnyomás- és inzulinnal kezelt cukorbetegségben szenvedő felperesen 2006. április 11-én az O.Gy. Sz. Osztályán koszorú-  
verőér műtétet végeztek, melyet követően a szegycsontot dróttal  
egyesítették.
- [2] A műtét után 2006. április 21-27. között az E. Kórház és  
Rendelőintézet Kardiológiai Osztályán ápolták, ahol rögzítették,  
hogy műtéti hegei elsődlegesen gyógyulóban vannak; azonban 2006.  
május 2-án az utóbb észlelt gennyesedés miatt az Általános  
Sebészeti Szakrendelésen a szegycsonti mellkas-feltárás alsó  
széléből gennyes fonalat távolítottak el, ezután sebtisztítást és  
kötéscserét végeztek.
- [3] A felperest 2006. május 8-án jobb oldali mellkasi fájdalma miatt  
háziiorvosa utalta be az E. Kórház III. Belgyógyászati Osztályára,  
ahol a szükséges vizsgálatokat követően nagy mennyiségű gennyet  
ürítettek - amelyből annak utóbb kiértékelt bakteriológiai lelete  
szerint *Staphylococcus aureus* tenyésztett ki -, antibiotikumos  
kezelését végezték, majd szemészeti szövődmény jelentkezése miatt a  
Szemészeti Osztályra helyezték át, ahonnan 2006. május 20-án  
bocsátották otthonába.
- [4] 2006. július 11-én az O.Gy. Sz. Osztályán a felperes újabb műtétét  
végezték, amely során a szegycsont hegében valamennyi drótöltést  
eltávolítottak. Az ezt követően elvégzett laboratóriumi vizsgálatok  
jelentős gyulladásos szövődményt nem igazoltak.
- [5] A 2008. június 23-i szívsebészeti kontroll szerint a szegycsont  
műtéti hege másodlagosan gyógyult, kardiális szempontból angina nem  
volt, a beteg nem fulladt, azonban terhelhetősége erősen  
lecsökkent, fáradékony volt.

### **A kereset és a kereseti ellenkérelmek**

- [6] A felperes keresete 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és  
1.762.920 forint vagyoni kártérítés, valamint járulékai  
megfizetésére irányult. Ennek megfizetésére elsődlegesen az I.  
rendű alperest, másodlagosan, az I. rendű alperes marasztalásának  
hiánya esetén a II. rendű alperest kérte kötelezni. Az alperesek  
ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A beavatkozó  
csatlakozott az alperesek ellenkérelméhez.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a

felperest kötelezte az elsőfokú perköltségek viselésére, figyelembe véve a személyes költségkedvezményét is. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperes a felek perbeli jogvitájában alkalmazandó 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) bekezdéséből, az Eütv. 77. § (3) bekezdéséből és a Pp. 164. § (1) bekezdéséből következően az okozatosság vonatkozásában őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tett, mert igazolta, hogy az „alperesi kórházban” történő utókezelése során egészségügyi állapota hátrányosan változott meg, ezért a felelősség alóli kimentés bizonyítása az alperesekre hárult. Az alperesek felelősség alóli mentesülésének vizsgálata körében széles körű szakértői bizonyítást folytatott le. Igazságügyi orvosszakértőként rendelte ki dr. B.I-t, majd dr. K.M-t, akiknek az ellentmondó szakvéleményei ütköztetését követően az Egészségügyi Tudományos Tanács Igazságügyi Szakértői Testületétől is szakvéleményt szerzett be. Mindezen szakértői vélemények együttes értékelésének az eredményeként azt állapította meg, hogy „az I. rendű alperesi jogelőd kórház” alkalmazottai a szakma szabályainak megfelelően jártak el, részükről felróható mulasztás nem történt, következésképpen „az alperesi” egészségügyi szolgáltató kimentése eredményes volt. A II. rendű alperesre vonatkozó további indokolást nem adott.

- [8] A felperes és az I. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és a felperes személyes költségmentességének figyelembevétele mellett a másodfokú eljárás költségeiben a felperest marasztalta. A másodfokú bíróság szerint - az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben - a kereseti követelés vonatkozásában az I. rendű alperes személyében jogutódlás következett be, azonban a jogutód nem a felperes által perbe vont II. rendű alperes, hanem a perben részt nem vevő Magyar Állam. A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény 2. § (1) és (2) bekezdésének, (4) bekezdésének, továbbá (8) bekezdésének felhívásával arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 2006. évi - keresete tárgyává tett - kezelése során az egészségügyi intézmény által esetlegesen neki okozott kárért fennálló felelősség 2011. december 31. napján az I. rendű alperes megyei önkormányzat passzív vagyonának részét képezte (amennyiben fennállt) és ebben a tekintetben az általános és egyetemleges jogutódja a Magyar Állam, erre a vagyonelemre a II. rendű alperes vagyonkezelői joga nem terjedt ki. Utalt rá, hogy a II. rendű alperes a per során csatolta a Kúria Pfv.III.20.836/2014/5. számú ítéletét, amely szerint ez a helyes jogszabályi értelmezés, ennek ellenére a felperes e bírói gyakorlat ismeretében sem változtatta meg a keresetét, nem vonta perbe a Magyar Államot. Anyagi jogszabályon alapuló passzív perbeli legitimáció hiányában viszont a keresete nem lehetett alapos sem az I., sem a II. rendű alperessel szemben. Mindezek felül érdemben

is vizsgálta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését és a bizonyítási anyag részletes értékelése eredményeként az elsőfokú bíróság álláspontjával megegyezően arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 2006. évi kezelése során az I. rendű alperesi jogelőd kórház alkalmazottai a kár elhárítása, megelőzése érdekében a szakmai szabályoknak megfelelően az elvárható gondossággal jártak el, a felelősség alóli kimentés sikerre vezetett.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [9] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amely elsősorban a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő megváltoztatására és a kereset teljesítésére irányult, másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.
- [10] Állította, hogy az „alperesi jogelőd kórház” nem a megfelelő vizsgálatot végezte el a felperesen, azt nem megfelelően a szakma szabályai szerint tette és nem megfelelően járt el a diagnózis felállításakor; nem tájékoztatta a felperest megfelelően a vizsgálatról, az elvégzett beavatkozásról, kontrollokról; nem tett eleget a dokumentációs kötelezettségének, mindezek következtében a felperes szeptikus állapotának kialakulásáért „az alperesi jogelőd kórház” a felelős. Ennek az álláspontjának az alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy „az alperes” nem végzett fistulographiát (kontrasztanyaggal feltöltött sipoly röntgen-vizsgálatot), CT vizsgálatot és folyamatos bakteriológiai leletezést, amelyek elengedhetetlenek lettek volna az elvégzett röntgen-vizsgálatok elégtelen volta miatt. Utalt rá, hogy e mulasztást dr. B.S. szakértői véleménye is megállapította. Hivatkozott különféle egészségügyi adatok hiányára is, arra, hogy „az alperes” a beteg anamnézise alapján a megfelelő gyógyszereket adta-e a felperesnek, az LMWH és/vagy Aszpirin adagolása egyénre szabottan történt-e, hatásait, mellékhatásait ellenőrizte-e az egészségügyi szolgáltató. Utalt rá, hogy a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció hiányos, például hiányzik a 2006. május 12-i röntgenfelvétel, amelyről megállapítható lenne, hogy valójában történt-e drótvarrat eltávolítás. Hivatkozott arra, hogy a magyar bírói gyakorlat alapján az egészségügyi intézmény kártérítési felelősségét megalapozza, ha a dokumentációs kötelezettségének nem tett eleget. Ellentmondásosnak találta a 2006. május 9-én 02 óra 57 perckor, illetve 11 óra 59 perckor az ambuláns lapon rögzített megállapításokat és utalt arra, hogy az ETT szakvéleménye e leletet az orvosi adatoknál nem sorolta fel. Kiemelte, hogy dr. B.I. igazságügyi orvosszakértő megállapítása szerint az alperes a szakma szabályait és az egészségügyi szolgáltatóra rótt kötelezettségeket megszegte. E szakvéleménnyel együtt a felperes keresetét alátámasztó szakvéleményt is figyelembe véve két szakértői vélemény alapján is lehetett az alperes felelősségére következtetni, ezért

álláspontja szerint nem volt indokolt az elsőfokú bíróság részéről új szakértő kirendelése, a bíróság nem tartotta be a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt fokozatosság elvét. Amennyiben a kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleményét hiányosnak találta volna a bíróság, nem új szakértő kirendelésének lett volna helye, hanem egy másik szakterület képviselőjének, infektológus, mikrobiológus szakértő bevonásának, amelyre a felperes megfelelő indítványt is tett a per folyamán. Utalt arra, hogy az új szakértőként kirendelt dr. K.M. a Megyei R. Hivatal vezető orvosa volt, a jogutódlást tekintve gyakorlatilag az „alperes” Kórbonctani Osztályán dolgozott, a jogelőd kórház munkatársaival kollegiális kapcsolatokat ápolt, mindezekre tekintettel elfogulatlanságához nyomatékos kétség fér, ezért szakértői véleménye nem is képezhetne volna az ítélet alapját. Vitatta az ETT igazságügyi orvosszakértői véleményének a teljességét, álláspontja szerint az több ponton csak kinyilatkoztat, részletes szakmai argumentációt nem tartalmaz, szakmai hivatkozásokat, szakmai irányelveket és protokollt nem említ, a megállapításainak indokait nem adja. Ezzel kapcsolatosan felhívta a BH 2005.147. számú határozat indokolását, amely szerint a szakértői vélemény alapját képező adatokat a bíróságnak a perben meg kell követelni a szakértőtől. Kifogásolta azt is, hogy az ETT szakértői véleményt készítő szakértők a felperes személyes vizsgálatát nem végezték el. Hivatkozott arra, hogy a Pp. 183. § (2) bekezdése értelmében az ETT szakértői vélemény nem ún. felülvélemény, a szakértői testületnek nem az a feladata, hogy valamelyik szakértővel egyetértsen, hanem hogy maga is készítse önálló, részletes indokolással ellátott szakvéleményt.

- [11] A jogerős ítéletet hozó másodfokú bíróság jogszabálysértését a következőkben jelölte meg: a felperes álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok nem tettek eleget a tényállás teljes körű felderítésére vonatkozó kötelezettségüknek, indokolatlanul mellőzték a felperes számos bizonyítási indítványát, illetve a feltárt tényállásból megalapozatlan, jogszabálysértő következtetéseket vontak le. A szakértők egyike sem kért fel a véleményének elkészítése során infektológus szakértőt vagy szakkonzultánst, a leletek radiológus szakkonzultánssal történő véleményezése pedig nem lett volna elégséges. A jogerős ítélet jogszabálysértő voltát állította a tekintetben is, hogy a bizonyítási indítványai teljesítésre nem kerültek annyiban, hogy infektológus, mikrobiológus szakértő bevonására nem került sor, nem történt meg az infektológiai surveillance adatok beszerzése, továbbá a 2015. február 10-i, április 17-i és május 11-i beadványokban indítványozott tanúk kihallgatására sem került sor. Kifogásolta, hogy a bizonyítási indítványai elutasításának nem adta elégséges indokát az elsőfokú bíróság annak rögzítésével, hogy „a bizonyítási eljárás során a törvényszék rendelkezésére állt a felperes gyógykezelésével kapcsolatos teljes körű orvosi dokumentáció”, mert ezt az állítást a szakértői véleményben

foglaltak és a felperes által kifejtettek is cáfolják. Mindezekből következően álláspontja szerint az első- és másodfokú ítéletet hozó bíróságok a bizonyítékok okszerűtlen értékelésének az eredményeként a jogi következtetés levonására alkalmatlan tényállást tettek ítélezésük alapjává.

- [12] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a tényállást helyesen, a valóságnak megfelelően állapította meg, abból helyes jogi következtetések levonásával mind ténybelileg, mind jogilag megalapozott döntést hozott. Indokolása szerint a másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában részletesen levezette, hogy az I. rendű alperes jogutódjának a Magyar Állam tekinthető, a felperes viszont a felülvizsgálati kérelmében a felek közötti peres eljárást is érintő törvényi jogutódlás bekövetkeztét és annak a másodfokú bíróság általi megállapítását nem vitatta. Előadta továbbá, hogy felülvizsgálati eljárási költséget a felperessel szemben érvényesíteni nem kíván.
- [13] A II. rendű alperes ugyancsak a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperesnek a felülvizsgálati eljárás költségeiben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróságok az eljárási jogszabályt nem sértettek sem a bizonyítás felvétele, sem a bizonyítás anyagának értékelése során, az okszerűen mérlegelt bizonyítékokból helyes ténybeli és jogi következtetést vontak le a felelősség alóli mentesülésre nézve. Részletes jogi indokolással kifejtette azt az álláspontját is, hogy a perben sem a II. rendű alperes, sem az általa képviselt Magyar Állam perbeli legitimációja nem áll fenn, az E. Kórház jelenleg is működő, önálló jogi személyiséggel felruházott költségvetési szerv, a per tárgyává tett követelés nem tartozik a Magyar Állam által átvett vagyonhoz.
- [14] A beavatkozó maga is kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes felülvizsgálati perköltségben való marasztalását. Részletesen indokolta azt az álláspontját, hogy a felülvizsgálati kérelem indokai ellentétesek a szakértői bizonyítás eredményével.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [15] A felülvizsgálati kérelem formálisan a jogerős döntés egészét támadta, mert a keresetet elutasító rendelkezés hatályon kívül helyezése mellett a kereset teljesítésére irányult. A felülvizsgálat kereteit azonban nem pusztán a felülvizsgálati kérelem és -ellenkérelem jelölik ki, hanem a felülvizsgálati kérelem indokai is meghatározzák. A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát csak jogszabálysértésre hivatkozással lehet

kérni. A Pp. 272. § (2) bekezdése ezt a követelményt azzal nyomatékosítja, hogy a felülvizsgálati kérelemben a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett kell előadni azt is, hogy a fél a felülvizsgálati kérelmével támadott határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezek olyan szigorú tartalmi követelmények, hogy hiányuk a felülvizsgálati kérelem hivatalból való elutasítását eredményezi [Pp. 273. § (1) bekezdése].

- [16] A Kúria Polgári Kollégiuma 1/2016. (II. 15.) PK véleményének 3. pontjához fűzött indokok szerint e rendkívüli jogorvoslati kérelemnek központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél a felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél szöveges formában fogalmazza meg a jogerős ítélet általa sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját. A felülvizsgálati kérelem e tartalmi elemeinek jelentősége az, hogy ezek jelenítik meg a félnek a rendkívüli perorvoslati eljárás keretében orvosolni kért jogsérelmeit. A felülvizsgálati kérelem e tartalmi keretei meghatározzák a Kúria felülbírálati lehetőségeinek a tartalmi és a perjogi kereteit is.
- [17] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Kúria felülvizsgálati jogkörét a fent kifejtettek szerint tehát nem csak a célzott döntés tartalmára vonatkozó kérelem, hanem annak indokai is behatárolják. Az vizsgálandó, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt okokból jogszabálysértő-e.
- [18] A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt okokból nem jogszabálysértő.
- [19] Az elsőfokú bíróság a keresetet az érdemében alaptalannak találva utasította el, a felperes káráért fennálló kártérítési felelősség hiányában. A másodfokú bíróság azonban – ettől eltérően – azért hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, mert arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresetének tárgyává tett igény kötelezettjei nem a felperes által perbevont alperesek lehetnek. A jogerős ítélet a felperes alperesekkel szembeni keresetőségi jogának (az anyagi jogszabályon alapuló perbeli legitimációnak) a hiányán alapult. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában emellett ugyan kitért arra is, hogy a fellebbezés akkor sem lett volna teljesíthető, ha az alperesek passzív perbeli legitimációja

fennállt volna, de nem az ezzel kapcsolatos jogi állásfoglaláson nyugszik a jogerős érdemi döntés. A felülvizsgálati kérelem viszont csak ez utóbbi - a döntés jogi alapja szempontjából szükségtelennek tekinthető - állásfoglalás tekintetében támadta a jogerős ítéletet, nem a döntéshez vezető okainak helyességét vitatta.

- [20] A másodfokú bíróság által alkalmazott jogszabály alkalmazhatóságát és az alkalmazás helyességét a felperes a felülvizsgálati eljárásban nem sérelmezte. Az általa orvosolni kért sérelem olyan jogi okfejtésre vonatkozott, ami nem tartozik hozzá a felülvizsgálat alá vont érdemi döntés jogi alapjához, az kívül esik a Kúria felülvizsgálati jogkörén. Ezért a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem alapján érdemben nem is vizsgálhatta felül a Kúria.
- [21] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének első fordulata alkalmazásával hatályában fenntartotta.

### **Záró rész**

- [22] A felülvizsgálati kérelem sikertelensége folytán a felülvizsgálati eljárás költségeinek a viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles. Az I. rendű alperes a felperessel szemben felülvizsgálati költséget érvényesíteni nem kívánt. A II. rendű alperes és a beavatkozó jogi képviselőjének ellátásával felmerült költségek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és a 4/A. § alapján, a (6) bekezdést is alkalmazva határozta meg, figyelembe véve, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi felülvizsgálatra való alkalmatlansága miatt jelentős munkaigénnyel járó jogi képviselői tevékenységet a II. rendű alperes és a beavatkozó jogi képviselőjének kifejtienie nem kellett. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2017. február 8.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző  
HM